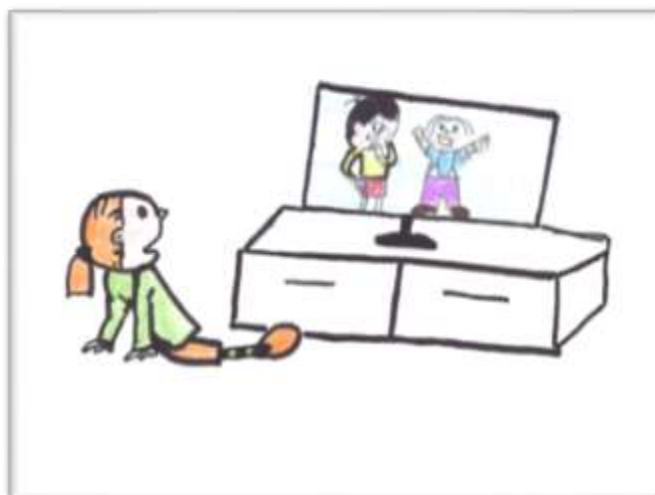

Mestna občina Celje

Mladi za Celje

Učbenik? Ne, hvala. Fernsehen? Ja, bitte!

RAZISKOVALNA NALOGA

Avtorja:

Žan Luka Umičević, 7. razred

Lea Priteržnik, 7. razred

Mentorica:

Nataša Slapnik, prof.

Celje, marec 2018

Vodnikova ul. 4, 3000 Celje

Učbenik? Ne, hvala. Fernsehen? Ja, bitte!

RAZISKOVALNA NALOGA

Avtorja:

Žan Luka Umičević, 7. razred

Lea Priteržnik, 7. razred

Mentorica:

Nataša Slapnik, prof.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, marec 2018

KAZALO

1	POVZETEK	4
2	ZAHVALA.....	5
3	UVOD	6
4	NAMEN RAZISKOVALNE NALOGE IN OPREDELITEV RAZISKOVALNEGA PROBLEMA.....	6
5	HIPOTEZE	7
6	METODOLOGIJA DELA	7
6.1	Potek dela.....	7
7	TEORETIČNI DEL.....	9
7.1	Metode učenja	9
7.2	Posebnosti pri učenju tujega jezika.....	10
8	EMPIRIČNI DEL.....	11
8.1	Montessori vrtec	11
8.2	Intervjuji	13
8.3	Testna skupina učencev	17
8.4	Analiza rezultatov testne skupine	18
8.5	Anketni vprašalnik	20
9	RAZPRAVA	23
10	ZAKLJUČEK.....	24
11	VIRI IN LITERATURA	26
12	PRILOGA 1: PREIZKUS ZNANJA NEMŠČINE ZA TESTNO SKUPINO.....	27
13	PRILOGA 2: NABOR NEMŠKIH ODDAJ.....	31
14	PRILOGA 3: ANKETNI VPRAŠALNIK OB KONCU TESTNEGA OBDOBJA	32

1 POVZETEK

Pri raziskovalni nalogi sva se osredotočila na vpliv gledanja televizije na znanje nemščine. Izvedla sva raziskavo, pri kateri so učenci gledali televizijo dva meseca. Pred in po poskusnem obdobju so pisali preizkus znanja. Na začetku raziskave je sodelovalo 24 učencev, ki so pisali preizkus znanja, po koncu obdobja gledanja televizije pa je enak preizkus pisalo 16 učencev. Rezultati so pokazali, da je 76 odstotkov učencev svoj rezultat izboljšalo za povprečno 14,6 odstotkov. Naučili so se precej novega besedišča. S tem smo potrdili 1. hipotezo. Po poskusnem obdobju so učenci rešili tudi anketo. Z anketiranjem smo ugotavljali oz. preverjali, ali bi učenci raziskavo še kdaj ponovili, kaj novega so se naučili, kaj so gledali itd. Glede na opravljene intervjuje menimo, da Duolingo zelo pomaga pri učenju jezika, ter da se je z njim mogoče naučiti veliko, če si vztrajen. Ogled jezikovne kopeli v Montessori vrtcu v Celju nama je pomagal preveriti hipotezo o tem, ali predšolski otroci ob dejavnostih v vrtcu uporabljajo tuj jezik.

Ključne besede: vpliv televizije, učenje nemščine, zgodnje učenje jezika, Duolingo.

2 ZAHVALA

Znanje je zaklad, ki venomer spremlja svojega lastnika.

Kitajski pregovor

Najprej bi se rada zahvalila najini mentorici prof. Nataši Slapnik za vse nasvete ter spodbudo ob pisanju raziskovalne naloge.

Najlepše se zahvaljujema tudi ge. Mateji Drev Sem, učiteljici nemščine na OŠ Karla Destovnika – Kajuha Šoštanj, ki nama je pomagala poiskati učence za testno skupino.

Zahvaljujema se tudi ge. Damjani Kladnik, ki nama je zelo pomagala z intervjujem o metodah učenja, g. Rajku Đudariću za intervju o učenju s spletom ter g. Mateju Močniku za intervju o njegovih izkušnjah s tujim jezikom ter prijaznemu osebju Montessori vrtca za dovoljenje za ogled vrtca.

Zahvaljujema se tudi učiteljici slovenščine Zarji Lednik za lektoriranje raziskovalne naloge.

Navsezadnje se zahvaljujema najinima družinama za spodbudo pri delu.

3 UVOD

Gledanje televizije je v sodobnem času vsakodnevno razvedrilo veliko ljudem. Velikokrat pa poslušamo, kako otroci preveč gledajo televizijo, da so mnogi odvisni od nje. Prav gotovo ima televizija preveliko vlogo v življenju otrok in zato veliko staršev gledanje televizije otrokom omejuje. Vseeno pa lahko ima gledanje tujejezičnih oddaj pozitiven učinek. Veliko otrok se preko televizije nauči vsaj nekaj angleških besed ali fraz. Na enak način bi se lahko naučili tudi nemških besede ali fraz. Prav gotovo obstajajo tudi nemški programi, ki bi bili otrokom zanimivi. Lahko z njimi spodbudimo učenje nemščine?

4 NAMEN RAZISKOVALNE NALOGE IN OPREDELITEV RAZISKOVALNEGA PROBLEMA

Pri veliko stvareh v življenju na nas vpliva podzavest. V kolikšni meri se z gledanjem televizije podzavestno naučimo tujega jezika? Kako se še drugače naučimo tujega jezika na naraven način, ne v šoli ali na tečaju? Se lahko preko televizije in drugih medijev naučimo več kot v šoli? Kako so se generacije pred nami učile tujih jezikov? Zakaj se nam zdi angleščina veliko lažja kot nemščina? Kako lahko spodbudimo otroke k učenju nemščine? To so bila vprašanja, ki so naju spodbudila k izdelavi raziskovalne naloge.

Odločila sva se, da bova opravila raziskavo, v kateri bo testna skupina učencev gledala nemške oddaje približno dva meseca, in sicer dve do štiri ure tedensko. Njihovo znanje nemščine bova na začetku in na koncu preizkusila s preizkusom znanja nemščine. Testna skupina bodo učenci nemščine od 6. do 9. razreda, v kateri bova sodelovala tudi midva. Znanje nemščine naj bi se po pričakovanjih izboljšalo, gledanje nemških oddaj pa naj bi bila dodatna motivacija za učenje nemščine.

Poleg tega sva želela izvedeti čim več o načinih in metodah učenja na splošno, zato sva se odločila, da bova intervjuvala učitelje na naši šoli, ki se poklicno ali v prostem času ukvarjajo z učenjem oz. poučevanjem tujih jezikov. Zanimale so naju izkušnje uporabnikov spletnih strani za učenje tujih jezikov.

Ker naju zanima tudi zgodnje učenje jezika, sva si v okviru raziskovalne naloge ogledala tudi jezikovno kopel v Montessori vrtcu v Celju.

5 HIPOTEZE

Hipoteza 1

Gledanje nemških programov na televiziji izboljša znanje nemščine.

Hipoteza 2

Uporaba različnih medijev (televizije, spletne strani za učenje tujih jezikov) motivira uporabnike in izboljša njihovo znanje tujih jezikov.

Hipoteza 3

Učence, ki so sodelovali v raziskavi, je gledanje nemških oddaj motiviralo za nadaljnje učenje.

Hipoteza 4

Predšolski otroci uporabljajo tuj jezik, če je z njimi nemško govoreča vzgojiteljica.

6 METODOLOGIJA DELA

Pri raziskovalni nalogi *Učbenik? Ne, hvala. Fernsehen? Ja, bitte!* sva uporabila naslednje metode dela:

- iskanje primerne literature, virov,
- testno skupino učencev,
- intervjuje,
- anketiranje učencev in
- opazovanje praktičnega primera zgodnjega učenja tujega jezika.

6.1 Potek dela

Raziskavo sva začela z iskanjem ustrezne literature o učenju tujih jezikov. Poiskala sva tudi nekaj člankov o vplivu gledanja televizije na otroke.

Nato sva začela z izborom testne skupine učencev za gledanje televizije. Poiskala sva tudi preizkuse znanja z ustrezno zahtevnostjo. Potem sva obiskala učence pri njihovi uri nemščine, kjer sva razložila in opredelila svojo raziskovalno nalogo. Povabila sva jih k sodelovanju, tako da bi v naslednjih dveh mesecih dve do štiri ure tedensko gledali nemške oddaje. Tistim, ki so želeli v raziskavi sodelovati, sva razdelila soglasja za starše.

Bila sva presenečena, saj je na naši šoli malo učencev, ki so pripravljeni gledati televizijo v raziskovalne namene. Želela sva imeti testni vzorec 50 učencev, a jih pri nas nisva uspela privabiti k sodelovanju. Zato sva poprosila za pomoč tudi osnovno šolo v Šoštanju. Na tej šoli obiskuje izbirni predmet nemški jezik okrog 140 otrok, kar je veliko več kot pri nas. Kljub sodelovanju učencev z dveh šol pa nama je uspelo pridobiti precej majhno testno skupino za gledanje televizije v raziskovalne namene. Prijavilo se je namreč le 24 učencev.

Vsi, ki so se odločili sodelovati, so pisali preverjanje znanja nemščine (priloga 1) na začetku raziskave, potem so v testnem obdobju (približno 2 meseca) gledali nemške oddaje; nato so konec februarja ponovno pisali enako preverjanje znanja. Želela sva ugotoviti, če in v kolikšni meri se je njihovo razumevanje nemščine z gledanjem televizije izboljšalo. S testiranjem na začetku in na koncu poizkusnega obdobja sva preverila 1. hipotezo.

Z metodo anketiranja sva na koncu testnega obdobja pri vseh sodelujočih učencih pridobila podatke o vtisih v tem obdobju, o njihovi motiviranosti za nadaljnje učenje nemščine in nekaterih znanjih, ki so jih pridobili v okviru raziskave. Anketni vprašalnik (priloga 3) vsebuje vprašanja odprtega in zaprtega tipa. Anketiranci so jo izpolnjevali v februarju 2018. Na žalost pa je bil vzorec anketirancev zelo majhen (samo 14 učencev), saj je kar nekaj učencev odpovedalo sodelovanje. Kljub temu pa je to več kot polovica vseh, ki so v raziskavi sodelovali do konca. Z metodo anketiranja sva preverila 3. hipotezo.

Ker je kakovostno učenje podlaga za uspeh, sva želela izvedeti čim več o metodah učenja na splošno in načinih učenja tujega jezika izven pouka. Zato sva intervjuvala svetovalno delavko na naši šoli, go. Damjano Kladnik, g. Rajka Đudarića, profesorja matematike in fizike, in g. Mateja Močnika, profesorja nemščine in angleščine. Pri gospe Kladnik sva se osredotočila na metode učenja, pri g. Đudariću pa na Duolingo in spletne povezave za učenje nemščine.

Gospoda Močnika sva intervjuvala zato, ker poučuje angleščino in nemščino in sva želela dobiti njegovo mnenje. Z metodo intervjuja sva preverila 2. hipotezo.

Za potrditev 4. hipoteze sva obiskala Montessori vrtec v Celju. Tam se otroci vsakodnevno srečujejo z angleščino in nemščino v naravnem okolju. Ena od vzgojiteljic govori z njimi angleško, druga nemško. Zanimalo naju je, v kolikšni meri se otroci v predšolski dobi odzivajo na tuji jezik. Vzgojnemu delu v vrtcu sva prisostvovala približno eno uro in pridobila vtis o spoznavanju jezika v zgodnjem starostnem obdobju. Ugotovila sva, da otroci z vzgojiteljico ne govorijo v tujem jeziku, čeprav jo razumejo. Sklepava, da je jezik okolja (vrstniki, starši) prevladujoč in se zato z vzgojiteljico pogovarjajo v slovenščini.

7 TEORETIČNI DEL

7.1 Metode učenja

Pri učenju si lahko pomagamo z različnimi metodami in tehnikami učenja. Vsak učenec si med šolanjem izbere svoje tehnike, ki jih pogosteje uporablja in so zanj učinkovite. V literaturi (O'Brien, 2004, Kunaver, 2015 in Pečjak, 1986) sva poiskala različne metode oziroma tehnike učenja. Pri tem nama je bil v veliko pomoč povzetek, ki ga je pripravila svetovalna delavka Damjana Kladnik o učenju učenja.

Miselni vzorci

Posameznik si na list papirja zapiše snov po točkah, ki vsebujejo le ključne besede. Te delujejo kot izhodišče za priklic večjega obsega snovi oz. podrobnejših podatkov. Miselni vzorec idealne oblike ne obstaja, vsak posameznik si izdelata takšnega, ki je njemu najbolj razumljiv. Še posebej so primerni zato, ker naši možgani delujejo na podoben način.

Organizatorji

To so pisna navodila o tem, kako je oblikovano besedilo, ki ga ima učenec pred seboj. Takšna besedila so npr. učni vodniki, ki so lahko tako v pisni kot v ustni obliki in so lahko veliko bolj

splošni od učnega gradiva. Z njimi si marsikdaj pomagajo učitelji, ko želijo kakšnemu učencu poenostaviti oz. olajšati razumevanje snovi.

Pojmovne mreže

Pojmovne mreže nam s kombinacijo vidnih in besednih mrež pomagajo izboljšati pomnjenje. Razumevanje določenega učnega gradiva je odvisno od tega, ali ima učenec sposobnost pojme med seboj smiselno povezati in dodati nove, še nepoznane informacije.

Mnemotehnike

Mnemotehnike lahko uporabimo predvsem pri pomnjenju številčnih podatkov. Ker si naši možgani najlažje zapomnijo vizualne podobe, si števila, letnice in druge številčne podatke ponazorimo v obliki slik (npr. število štiri kot smrečico, enico kot paličico, devetica pa bi lahko bila balon).

Izpiski

Izpiskov učne snovi se najbrž poslužuje največ ljudi. Izpišemo le pomembne podatke, ki se jih naučimo iz obširne snovi. Tako svoje znanje sproti utrjujemo in ob preletavanju le-teh osvežimo svoje znanje.

7.2 Posebnosti pri učenju tujega jezika

Usvajanje tujega jezika je dolg in skoraj nikoli zaključen proces. Odvisno je od zapletenosti jezika in časa, ki ste ga pripravljene nameniti učenju (*Učenje tujih jezikov: praktični nasveti, december 2017*). Dokazano je, da zelo pomaga, če tuje jezike govoriš vsak dan.

V člankih (*Sedem nasvetov za enostavno učenje tujih jezikov, Učenje tujih jezikov: praktični nasveti*) in strokovni literaturi (Ritonja, 2005, in Ferlič, 2012) sva poiskala nasvete in napotke za lažje učenje tujih jezikov.

Učenje z asociacijami, rimami in nesmisli

To je najbrž najenostavnejša pot, kako si v spomin vtisnemo nove besede. Želen podatek si s pomočjo asociacije zlahka zapomnimo zato, ker nam še neznan podatek povežemo z že usvojenim znanjem. Prav tako so zelo uporabne rime, saj si jih zlahka zapomnimo (npr.

otroške pesmice, izštevance). Tudi z nesmisli nam včasih uspe nepovezano vsebino povezati z napol smiselno iztočnico.

Učenje s samolepilnimi lističi

Gre za priročno metodo, ki nam olajša učenje tujih jezikov. Na lističe zapišemo nove besede stvari, ki jih vidimo po stanovanju. V stanovanju lepimo lističe na predmete, ki jih potem vsakodnevno vidimo in si jih laže zapomnimo.

Kartice za učenje

So pogosto učinkovit pripomoček za učenje novih besed v tujih jezikih, učenje letnic, formul, poštevance ... Na sprednjo stran zapišemo vprašanje, na hrbtno stran kartic pa napišemo odgovor.

8 EMPIRIČNI DEL

8.1 Montessori vrtec

Plakat pred igralnico otrok v Montessori vrtcu

Govorni organi otrok v predšolskem obdobju so izjemno prožni, prav tako možgani, kar otrokom omogoča lažje učenje in posnemanje artikulacije. Govorni organi otroka še niso izoblikovani, zato ima ta neomejene fonetične zmožnosti. Organi se izoblikujejo po 10. letu starosti, zato je pri starejših otrocih, predvsem pa pri odraslih, že mogoče slišati naglas maternega jezika in njegovih ostalih vplivov. Prav tako so otroci pri učenju velikokrat bolj sproščeni kot odrasli, učenje poteka spontano, preko igre – odrasli imajo pri učenju jezika več zavor, učenje jezika pa je pri njih večkrat obveza kot zabava. Razlika je tudi v tem, da odrasli jezik že dojemajo kot nek formalni sistem, za otroke pa je jezik le sredstvo za izražanje namenov, ki ga usvojijo z opazovanjem, reševanjem problemov, s posnemanjem, preizkušanjem ter komentiranjem (*Sedem nasvetov za enostavno učenje tujih jezikov, december 2017*).

V okviru raziskovalne naloge sva si ogledala primer zgodnjega poučevanja tujega jezika. Zelo sva se razveselila, ko sva dobila možnost prisostvovanja pri vzgojnem delu v Montessori vrtcu v Celju. Tam je v prvem starostnem obdobju (od enega do treh let) vzgojiteljica, ki govori le nemško, v drugem starostnem obdobju (3 – 6 let) pa je z otroki angleško govoreča vzgojiteljica. Želela sva videti, kako se otroci v predšolskem obdobju odzivajo na tuj jezik in v kolikšni meri ga že govorijo.

Ko sva prišla v vrtec, sva bila sprva malce presenečena, saj nama je vzgojiteljica povedala, da naj z otroki ne govoriva in se jim ne smehljava preveč, saj morava biti čimbolj neopazna. V igralnici naju je posedla na stole v kotu – na mesto, kjer so bili otroci že navajeni obiskovalcev, saj so jih imeli že večkrat, npr. študente, starše. Tudi med sabo se nisva smela pogovarjati. Ena vzgojiteljica se je z otroci pogovarjala v nemškem jeziku, druga pa v slovenskem. Otroci so obema odgovarjali v slovenskem jeziku. Opazila sva, da otroci veliko stvari postorijo sami: pometejo, pripravijo prigrizek ... V skupini je bilo 6 otrok, ostali so bili odsotni zaradi bolezni.

8.2 Intervjuji

Intervju z gospo Damjano Kladnik

Izvedla sva anketo o metodah poučevanja z go. Damjano Kladnik, pedagoginjo in šolsko svetovalno delavko na naši šoli. Zastavila sva ji naslednja vprašanja:

Pogovor s svetovalno delavko Damjano Kladnik

1. Ali menite, da gledanje nemških oddaj vpliva na znanje nemščine?

Nemške oddaje lahko pomenijo motivacijo za učenje jezika, dragocen vir znanja pa lahko postanejo za učence, ki so osnove že usvojili. S pomočjo nemških oddaj lahko poslušamo jezik naravnih govorcev (se učimo poteka/ritma govora in to prenesemo v lastno rabo), utrjujemo že znano besedišče (ga umestimo v kontakt) in že pridobljeno znanje, se naučimo novih besed in si tako širimo besedni zaklad.

2. Kakšne metode učenja priporočate?

Metode učenja je potrebno prilagoditi predznanju, sposobnostim in potrebam učencev. Pri tem je koristno poznati učne tipe otrok in temu primerno izbrati metode. Res pa je, da je največ učencev kombinacija tipov, zato jim ustreza več metod (slušni tip-uho, vidni tip-oko,

kinestetični tip-čustva, gibanje, izkušnja, gledanje tv-serij, poslušanje oddaj s podnapisi; cilj: razumevanje brez podnapisov).

3. Kakšne metode učenja ste uporabljali vi, ko ste hodili v šolo?

Najbolj ustrezna metoda zame je bila PRPOP: preleti, razdeli, preuči, obnovi, ponovi. Poleg tega sem si pogosto naredila izvlečke v obliki miselnih vzorcev, uporabljala pa sem tudi kartice za ponavljanje snovi z mnemotehniko.

4. Katere tuje jezike ste se učili in kako ste se jih učili/naučili? Ste imeli kakšno posebno metodo?

Tuji jeziki, ki sem se jih učila, so srbohrvaščina, nemščina in angleščina. Posebnih metod razen gledanje tujih oddaj ni bilo na voljo. Kasneje so se pojavili kompleti za učenje tujih jezikov (knjige s prilogami, CD-ji s pesmicami, besedilom itd.).

Metoda, ki s katero sem se največ naučila, pa je branje. V srednji šoli smo morali za domačo nalogo prebrati približno dve strani dolgo besedilo, izpisati neznane besede in jih uporabiti v povedih ter se natančno naučiti obnoviti besedilo. V šolskem letu smo tako poleg ustaljenih učbenikov in delovnih zvezkov morali predelati še okrog dvajset dolgih besedil, ki smo jih morali znati na pamet ves čas. Bilo je ogromno dela, a znanja nam je veliko ostalo. Vsekakor priporočam učenje s pomočjo branja.

Za tuje jezike je zelo priporočljiva tudi metoda poslušanja, predvsem naravnih govorcev. Za utrjevanje naučenega pa je se mi zdi zelo učinkovita je tudi igra vlog.

5. Kaj menite o aplikaciji Duolingo?

Odlična aplikacija, saj naredi učenje tujega jezika zabavno; učenje jezika naenkrat postane igra, saj ciljni skupini na igriv in zabaven način predstavi jezik. Aplikacija je brezplačna za vse, ki jim je cilj učiti se jezika. Vaje so združene v smiselne tematike, živali, glagoli itd. S pomočjo vaj širimo besedišče, tvorimo stavke, ponavljamo slovnico, jezik se gradi in nadgrajuje, rezultati so hitro opazni.

Ker je gospa Kladnik pedagoginja, nama je podala še veliko praktičnih napotkov za učenje:

- Učiš se z razumevanjem, ne rutinsko, na pamet.
- Pri ponavljanju uporabljaš produktivni priklic, povezovanje, reorganizacijo podatkov, s svojimi besedami.
- Pri zapisovanju ali nareku razmišljaš in uporabljaš tudi kratkotrajni in dolgotrajni spomin, ne le trenutnega.
- Podatke povezuješ v večje pomenske enote (zmogljivost kratkotrajnega spomina je okrog 7 enot – le toliko jih lahko imaš istočasno v zavesti).
- Snov prilagodiš prevladujočemu načinu obdelave podatkov (vidni tip: pisno in slikovno gradivo; slušni: diskusije, kasete; kinestetični: v gibanju).
- Učenje prilagodiš preverjanju znanja (pisno, ustno).
- Osmišljanje: postaviš si jasne cilje (kakšno izobrazbo želim doseči, kaj moram za to narediti).
- Na kratko, pet minut, aktivno ponoviš snov 5 do 10 minut po učenju, naslednji dan, naslednji teden, naslednji mesec, čez pol leta.
- Ponoviš snov pred in po spanju.
- Posebej aktiven si v začetku učenja (upoštevaš učinek ogrevanja: gradivo, ki se ga učimo prvih 10 minut, si zapomnimo slabše kot tisto, ki se ga učimo pozneje).
- V odmorih se razgibavaš (pospešiš prekrvavitev možganov).
- Učiš se v primerno osvetljenem, zračnem, ne pretoplem in ne prehladnem prostoru.
- Ločuješ bolj pomembno gradivo od manj pomembnega in se osredotočaš na bolj pomembno.
- Pomagaš si z mnemotehnikami, npr. sestaviš besedo iz začetnic pojmov, ki jih moraš naštet.
- Pred branjem gradiva se najprej seznaniš z njegovo vsebino: pregledaš kazalo, prebereš naslove in povzetke, ustvariš si nekakšno osnovno strukturo, v katero boš potem vključeval informacije.
- Izpisuješ si ključne besede, delaš povzetke.
- Učiš se sproti, ne kampanjsko.
- Časovno načrtovanje: sestaviš si načrt, v katerem predvidiš, kaj in kdaj se boš učil.
- Med predavanji si delaš lastne zapiske.

Intervju z g. Rajkom Đurićem

1. Kaj menite o Duolingu?

Izjemna aplikacija, s katero se lahko vsak brezplačno nauči vsaj 4000 novih besed iz različnih svetovnih jezikov. Pri tem pa lahko ponovi osnovno znanje angleščine, ker je potrebno stavke prevesti v angleščino.

2. Ali priporočate še kakšno drugo aplikacijo za učenje tujih jezikov poleg Duolinga?

Menim, da je Duolingo najboljši, obstajajo pa tudi druge aplikacije, ki so plačljive. Zastonj je še British Council. Za učenje matematike in fizike je priporočljiva aplikacija Phet simulations – Edu Colorado.

3. Ali nama lahko poveste kaj o osebnih izkušnjah z Duolingom? Katere jezike se trenutno učite?

Z Duolingom se ukvarjam že nekaj let in vadim učenje jezikov. Menim, da je cilj Duolinga, da tečaja nikoli ne končaš, ker tudi ko ga na Duolingu že končaš, moraš jezikovno znanje utrjevati. Trenutno se učim italijanščino, francoščino, nemščino, turščino, španščino in ruščino. Cel tečaj sem opravil za francoščino, italijanščino in nemščino.

Intervju z g. Matejem Močnikom

1. Kaj vas je navdušilo za učenje in poučevanje tujih jezikov?

Od nekdanj sem imel rad tuje jezike. Dobro so mi šli, zato sem tudi rad bral knjige v njih.

2. Kaj menite o Duolingu?

Zelo dobra aplikacija, zastonj za vsakogar, ki bi se rad naučil tujega jezika. Spremlja tvoj napredek in te spodbuja, da vadiš.

3. Ali se s pomočjo Duolinga učite kakšen jezik?

Da, španščino in danščino. Včasih vadim nemščino.

4. S kakšnimi metodami ste si pomagali pri učenju jezikov v osnovni in srednji šoli in na fakulteti?

Bral sem veliko angleških knjig, večinoma pa nemške. Pogovarjal sem se z vrstniki v teh jezikih, gledal sem filme, pogovorne oddaje in risanke. Menim, da sem se največ nemščine naučil iz pogovornih oddaj.

5. Ali poznate Montessori vrtec? Kaj menite o njem?

Poznam, menim, da zelo pomaga pri učenju tujih jezikov. Tudi jaz se včasih doma pogovarjam s svojimi otroki v tujem jeziku. Med igro spoznavajo barve in drugo osnovno besedišče tujih jezikov.

8.3 Testna skupina učencev

Najina glavna skrb na začetku raziskovanja je bilo iskanje testne skupine učencev za gledanje nemških oddaj na televiziji, poslušanje nemške glasbe ali ogled nemških videov na spletu. Pripravila sva izbor nemških oddaj, ki so se nama zdele primerne in zanimive za najine vrstnike. Poiskala sva tudi ustrezne preizkuse znanja za učence. Pri tem sva si najbolj pomagala s spletno stranjo založbe Klett: *Einstufungstest A1*. Pri izbiri testa nama je pomagala mentorica, ki je vedela, katere naloge bodo najprimernejše za učence. Pripravila sva tudi obvestilo za starše otrok, ki bi hoteli sodelovati v raziskavi. Želela sva namreč, da so tudi starši seznanjeni z namenom gledanja nemških oddaj in da se s tem strinjajo.

Nato sva odšla do vsake skupine na naši šoli, ki ima izbirni predmet nemščino. Razložila in opredelila sva najino raziskovalno nalogo ter razdelila obvestila tistim, ki so bili pripravljeni sodelovati v raziskavi. Presenečena sva ugotovila, da na naši šoli ni veliko zanimanja za gledanje nemških oddaj, saj se je k sodelovanju prijavilo malo učencev. Zato sva prosila za pomoč učiteljico nemščine gospo Matejo Drev Sem, ki poučuje na osnovni šoli v Šoštanju. Na tej osnovni šoli imajo zelo širok izbor učencev, okrog 140, ki obiskujejo pouk nemščine kot izbirni predmet. Presenetilo pa naju je, da je bilo učencev, pripravljenih sodelovati v raziskavi, še vedno zelo malo, komaj 24. Veliko jih je sicer pisalo test pred začetkom gledanja nemških oddaj, vendar pa jih je samo 24 prineslo tudi soglasje staršev. Po koncu

testnega obdobja, približno 2 meseca kasneje, pa se je to število še skrčilo. Po končanem testnem obdobju sva za sodelujoče učence pripravila tudi anketni vprašalnik, v katerem sva želela izvedeti njihove vtise o gledanju nemških oddaj.

8.4 Analiza rezultatov testne skupine

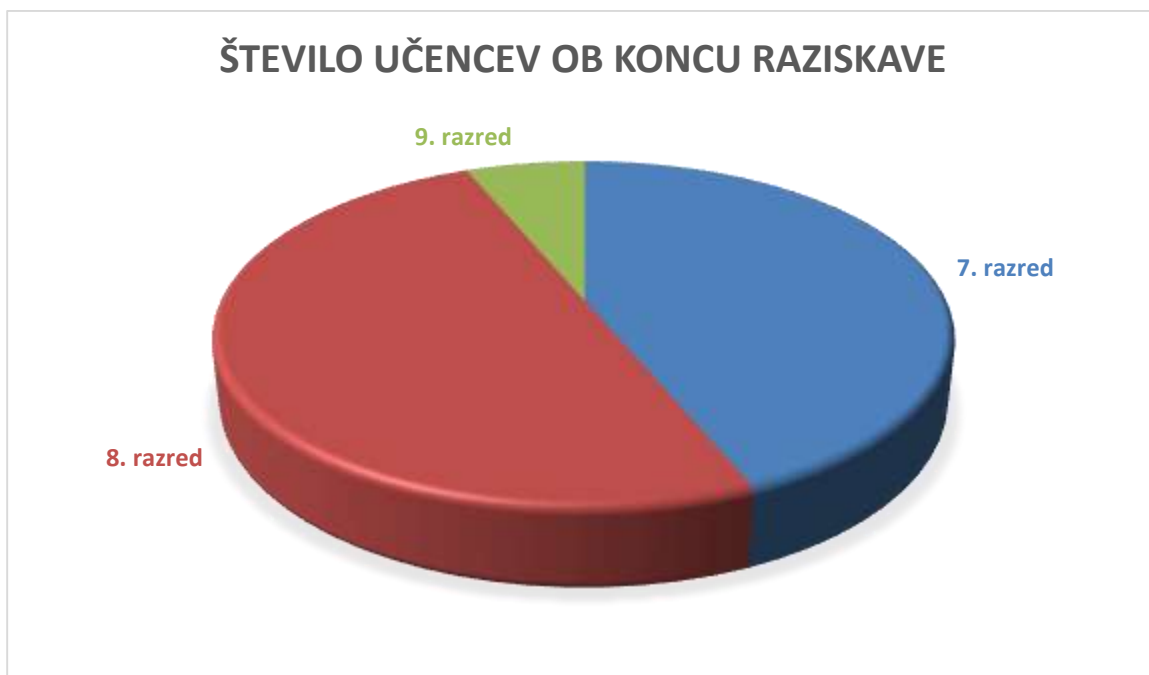
Grafikon 1: Število učencev na začetku raziskave

Grafikon 1 prikazuje število sodelujočih učencev na začetku raziskave. Začetni test je pisalo sicer še več učencev kot je prikazano, vendar smo upoštevali le tiste, ki so prinesli soglasje staršev.

Na začetku je torej sodelovalo 24 učencev, od tega 5 šestošolcev (20,8 %), 8 sedmošolcev (33,3 %), 10 osmošolcev (24 %) in ena devetošolka (4,1 %).

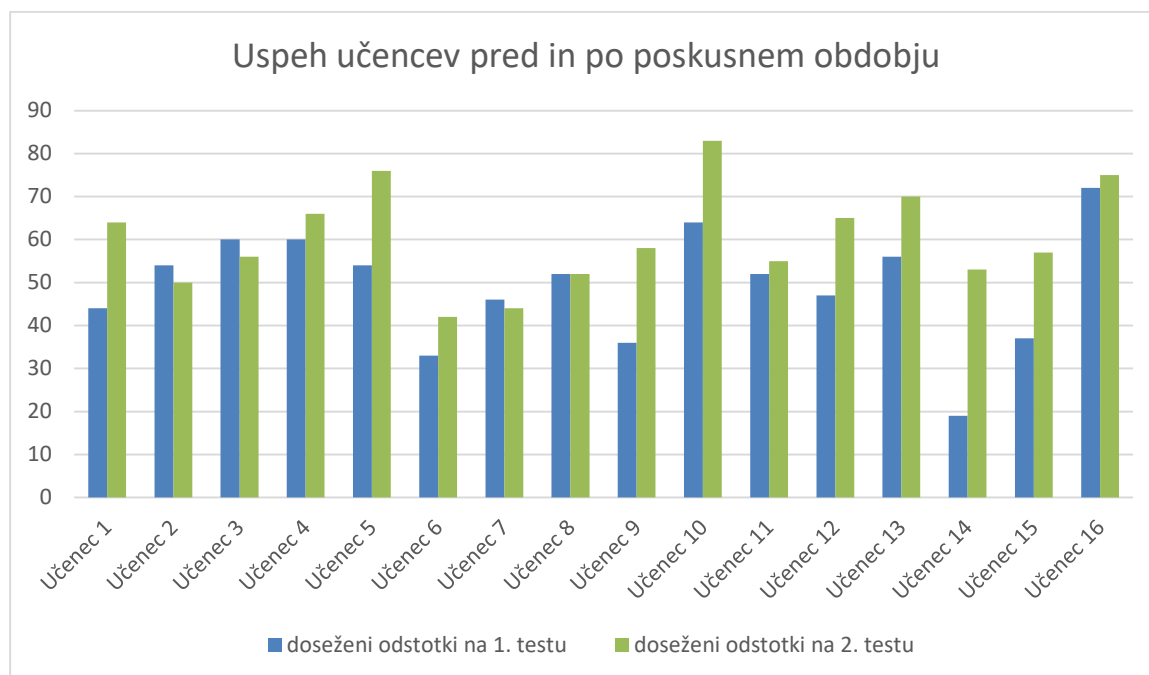
Grafikon 2: Število učencev ob koncu raziskave

Grafikon 2 prikazuje število sodelujočih učencev ob koncu raziskave. Osip je bil kar velik, saj je na koncu dvomesečnega obdobja sodelovalo le 16 učencev, kar je 66,6 % od prvotnega števila sodelujočih. Verjetno lahko med razlog za osip štejejo tudi to, da so učenci v Šoštanju imeli možnost pisanja drugega preizkusa samo na določen dan. Mogoče je kdo izostal zaradi bolezni ali drugih razlogov.

Ob koncu raziskave je sodelovalo sedem sedmošolcev (43,8 %), osem osmošolcev (50 %) in ena devetošolka (6 %).

Grafikon 3: Število doseženih točk na začetku in koncu testnega obdobja

Grafikon št. 3 prikazuje uspeh učencev pred in po poskusnem obdobju. Rezultati so prikazani v odstotkih za vsakega učenca posebej. Preizkus znanja je pisalo 16 učencev.

Ugotovila sva, da je odstotek po poskusnem obdobju pri 13 učencih višji (povprečno za 14,6 %), trije učenci pa so imeli slabši rezultat (povprečno za 3,3 %) kot na začetku raziskave. Svoj rezultat je izboljšalo 76 % učencev, en učenec pa je imel pri obeh preizkusih enako število točk. Zavedava se, da vzorec ni reprezentativen, vendar sva se vseeno odločila, da raziskavo speljeva do konca.

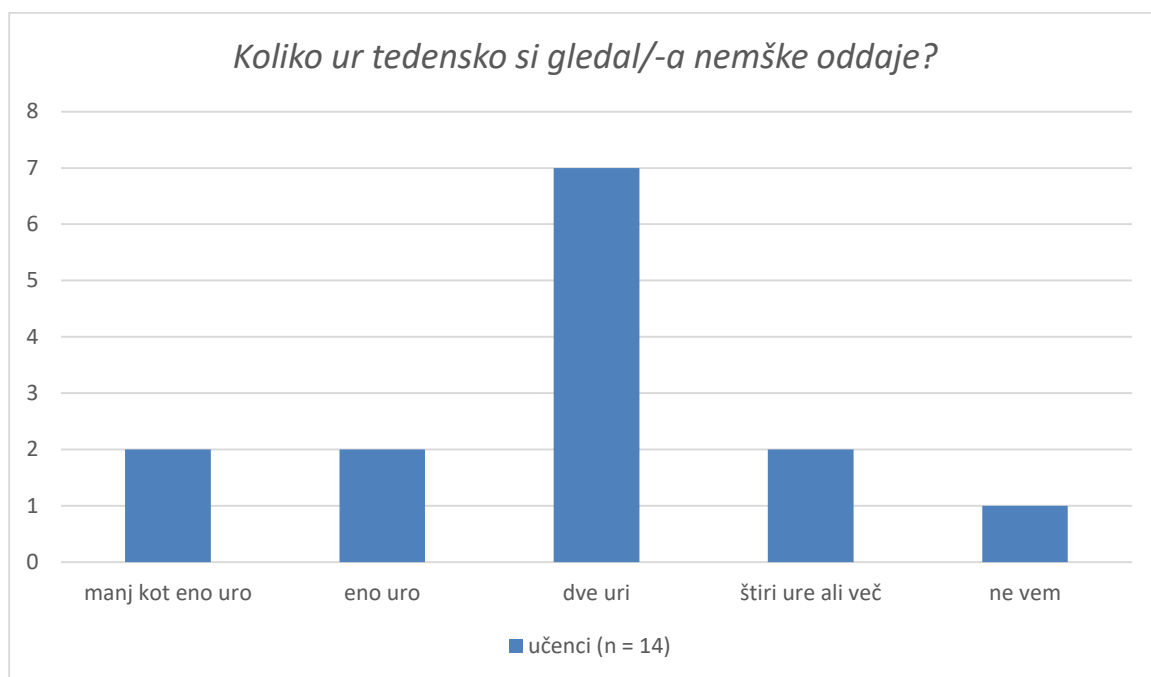
Največjo razlika v doseženih točkah vidimo pri učencu 14: svoj rezultat je izboljšal za 34 %. Pri učencih, ki sta imela pri končnem preizkusa znanja manj točk kot pri prvem, je le 4 % razlike.

8.5 Anketni vprašalnik

Po koncu testnega obdobja sva učencem razdelila anketni vprašalnik (priloga 3). Želela sva dobiti njihove vtise o testnem obdobju in ugotoviti, v kolikšni meri jih je gledanje nemških oddaj motiviralo za učenje nemščine.

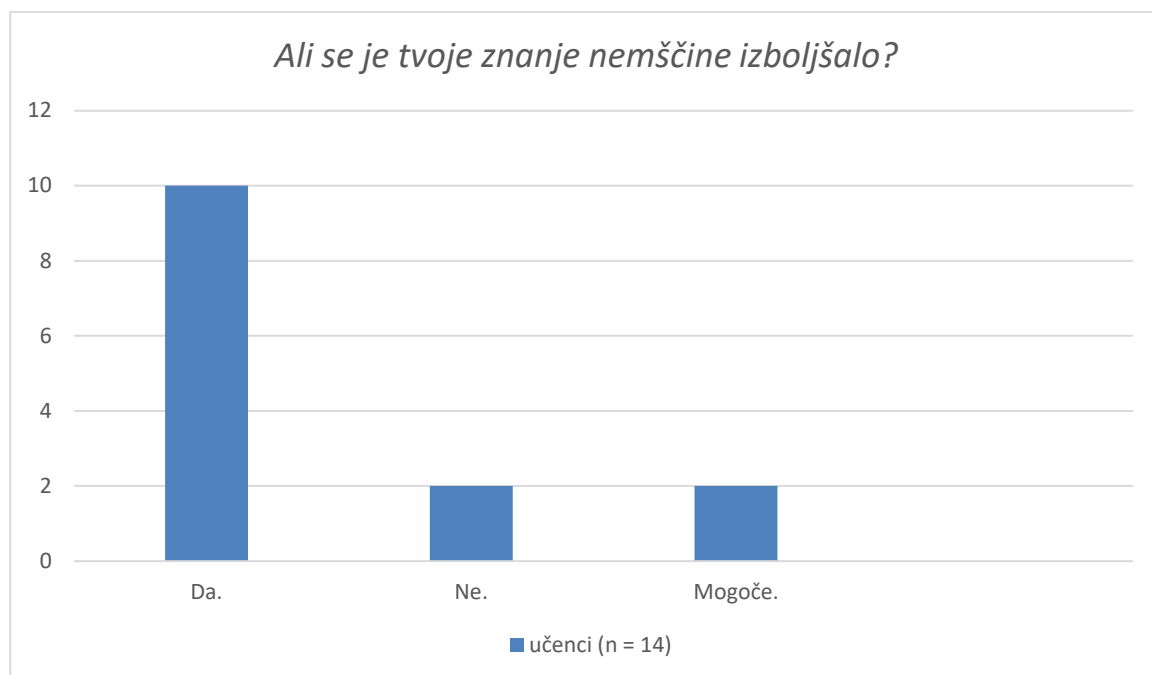
Anketni vprašalnik je vseboval štiri vprašanja odprtega tipa in dve vprašanji zaprtega tipa. Odgovori na vprašanja so prikazani v spodnjih grafikonih:

Grafikon 4: *Koliko ur tedensko si gledal/-a nemške oddaje?*

Grafikon 4 prikazuje prvo vprašanje ankete (Koliko ur tedensko si gledal/-a nemške programe na televiziji?). En učenec na vprašanje ni znal odgovoriti, dva učenca sta gledala nemške oddaje manj kot uro na teden, dva učenca sta jo gledala eno uro na teden, sedem učencev dve uri na teden in dva učenca več kot dve uri na teden. Devet učencev (64,2 %) je gledalo televizijo v takšnem časovnem obsegu, kot sva si ga zamislila (od 2 do 4 ure tedensko).

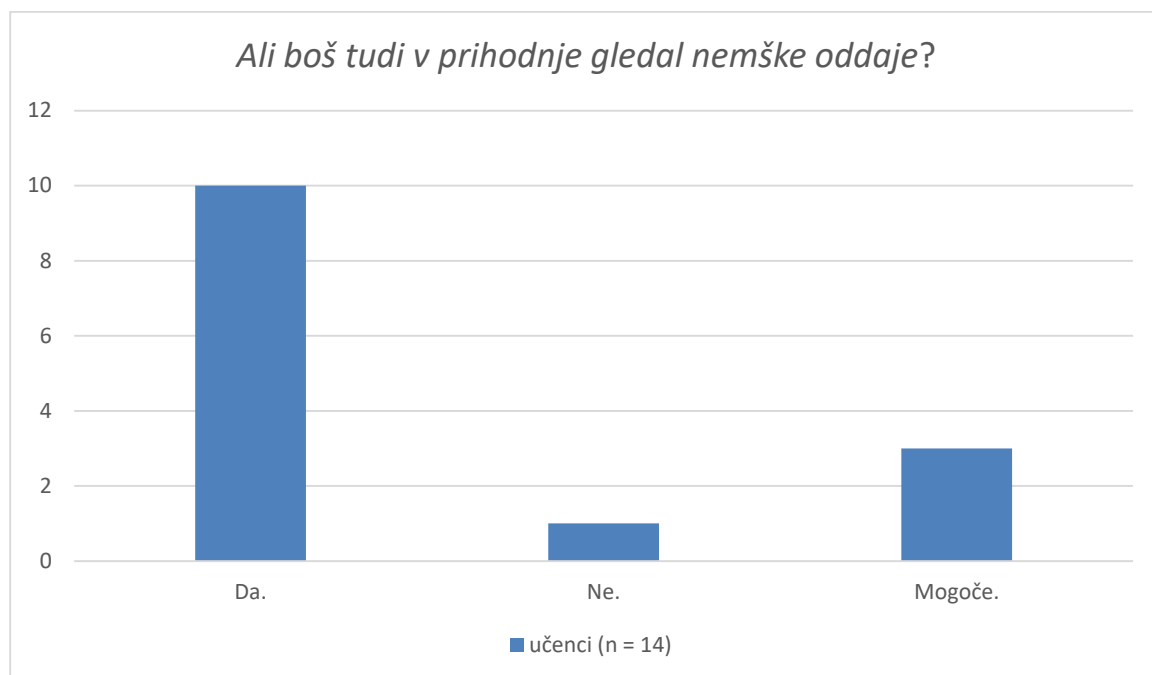
Grafikon 5: Ali se je tvoje znanje nemščine izboljšalo?

Grafikon 5 prikazuje število učencev, ki menijo, da se je njihovo znanje izboljšalo (10), dva učenca menita, da se njuno znanje ni izboljšalo, dva pa se ne moreta odločiti.

V anketnem vprašalniku sva učence vprašala tudi o novih oddajah, ki so jih spoznali v okviru raziskovalne naloge. Po dva učenca sta omenila Gozdarsko hišo Falkenau, Alarm za kobro 11, Pujso Pepo in športne oddaje. Po en učenec omeni risanke, Nemčija ima talent in različne filme. Na vprašanje, katere besede ali fraze so se naučili, smo dobili zanimive odgovore. Skoraj vsi so si zapomnili kakšno 'navihano' besedo, npr. *Scheiße*, ki jo omeni 8 učencev (57,3 %). Poleg te besede omenijo še frazo *Wie geht's?*, *Schade*, *Freut mich*, *ich heiße*, *Straße*, *Ball*, *spielen*, *sprechen* in *Fußball*.

Grafikon 6: *Ali boš tudi v prihodnje gledal nemške oddaje?*

Vesnilo naju je, da sva z raziskavo spodbudila učence k nadaljnjemu gledanju nemških oddaj, saj je večina anketirancev (71,2 %) na vprašanje *Ali boš tudi v prihodnje gledal nemške oddaje?* odgovorila pritrdilno.

9 RAZPRAVA

Na osnovi rezultatov preizkusa znanja nemščine pred in po testnem obdobju, po opravljenih intervjujih in izpolnjenih anketnih vprašalnikih smo preverili zastavljene hipoteze.

Hipoteza 1

Gledanje televizije izboljša znanje nemščine in motivira za učenje nemščine.

Hipotezo sva **potrdila**, saj je iz rezultatov testov pred in po testnem obdobju razvidno, da je 76 % učencev svoj rezultat izboljšalo povprečno za 14,6 odstotkov.

Hipoteza 2

Spletne strani za učenje tujih jezikov motivirajo učence in izboljšajo njihovo znanje nemščine.

Na osnovi izvedenih intervjujev in lastnih izkušenj je ta hipoteza **potrjena**.

Hipoteza 3

Učence, ki so sodelovali v raziskavi, je gledanje nemških oddaj motiviralo za učenje nemščine.

V anketi je 71 % učence pritrnilno odgovorilo na vprašanje o nadaljnjem gledanju nemških oddaj. S tem je hipoteza **potrjena**.

Hipoteza 4

Predšolski otroci uporabljajo tuj jezik, če je z njimi nemško govoreča vzgojiteljica.

To hipotezo smo preverili z opazovanjem vzgojnega dela v Montessori vrtcu. Otroci so sicer slišali tuj jezik, tudi pokazali, da ga razumejo, vendar v njem še niso govorili. Hipoteza številka 4 je tako **zavrjena**.

10 ZAKLJUČEK

V raziskovalni nalogi Učbenik? Ne, hvala. Fernsehen? Ja, bitte! sva se veliko naučila. Bilo je zanimivo zbirati podatke, raziskovati in pisati o rezultatih. Na začetku raziskovalne naloge sva pričakovala veliko prostovoljcev za raziskavo. Po razdeljenih soglasjih in osebni pogovoru z učenci jih ni bilo veliko, kar naju je malo skrbelo. Na srečo nama je na pomoč priskočila osnovna šola v Šoštanju, kjer je bilo pripravljenih sodelovati več učencev. Učenci so dobili

priložen seznam programov oz. oddaj, ki bi jih lahko gledali. Pripisan je bil tudi čas predvajanja (priloga 2).

Pri delu sva se seveda tudi midva naučila veliko novega nemškega besedišča. Presenetilo naju je, da je veliko učencev v anketi na koncu raziskave napisalo, da so se naučili besedo 'Scheiße'. Začudena sva bila, ker v Montessorri vrtcu nisva smela govoriti z otroki niti jih gledati, a vseeno sva se pri delu zelo zabavala.

Zanimivo bi bilo raziskovalno nalogo ponoviti čez eno leto z istimi učenci, ki bi v tem času gledali televizijo z nemškim programom. Rezultati bi bili gotovo drugačni, naloga pa obsežnejša. V tem času bi se najbrž pojavila tudi kakšna nova aplikacija za učenje tujih jezikov.

Rezultati raziskave kažejo, da se je mogoče naučiti vsaj nekaj osnov jezika v kratkem času, od dveh do treh mesecev. Potrdila sva, da se lahko podzavestno naučimo novih besed in sčasoma izboljšamo znanje tujega jezika.

11 VIRI IN LITERATURA

- 1 *Einstufungstest A1*. Dostopno na <https://einstufungstests.klett-sprachen.de/ypeinstufung/fragebogen.php?jsstatus=js&questname=logisch&questclass=A1> (december 2017)
- 2 Ferlič, A.: *Učenje nemščine s pomočjo nemških otroških pesmi v 1. razredu osnovne šole*. Diplomsko delo. Dostopno na: <https://dk.um.si/Dokument.php?id=29579> (januar 2018).
- 3 Kunaver, D.: *Učim se učiti*. Ljubljana: Samozaložba, 2015.
- 4 *Nasveti za učenje angleščine*. Dostopno na: <http://www.anglescina.com/tecaj/ucenje/> (januar 2018).
- 5 O'Brien, D.: *Skrivnosti hitrega in uspešnega učenja*. Ljubljana: Rokus, 2004.
- 6 *Otroci in televizija: resnica proti mitu*. Dostopno na: <http://www.tolovaj.com/vsebina/otroci/otroci-in-televizija-resnica-proti-mitu> (december 2017).
- 7 Pečjak, V.: *Poti do znanja: metode uspešnega učenja*. Ljubljana: Cankarjeva založba, 1986.
- 8 Ritonja, N.: *Kako se učimo – da tuje jezike dobro govorimo*. Maribor: Doba Vir znanja, 2005.
- 9 *Sedem nasvetov za enostavno učenje tujih jezikov*. Dostopno na: <https://jezikovna-akademija.si/sedem-nasvetov-za-enostavno-ucenje-tujih-jezikov/> (december 2017).
- 10 *Učenje tujih jezikov: praktični nasveti*. Dostopno na: <https://ciklopea.com/sl/prevod-sl/ucenje-tujih-jezikov-prakticni-nasveti/> (december 2017).

12 PRILOGA 1: PREIZKUS ZNANJA NEMŠČINE ZA TESTNO SKUPINO

Ime in priimek: _____ Razred: _____ Točke: _____ /48

_____/4

1. Dopolni besedilo z ustrežno besedo iz okvirja.

Hallo, ich _____ (1) Martin Schäfer. Ich _____ (2) 14 Jahre alt und _____ (3) aus Deutschland. Ich wohne in Berlin, in der Torfstraße 55. Berlin _____ (4) im Norden von Deutschland.

- (1) heiße • heißt • heißen
- (2) ist • bist • bin
- (3) kommst • komme • kommt
- (4) liegt • liege • liegt

2. Razvrsti dialog v pravilen vrstni red. Številke napiši v okvirček pred vrstico.

_____/4

- MARIA Ich gehe in die 8a. Kennst du Frau Huber?
- MARIA Das ist meine Deutschlehrerin. Lernst du Deutsch?
- MARIA Ich bin 13 Jahre alt. Und du?
- MARIA Hallo! Ich bin Maria. Wie heißt du?
- JULIA Ja, ich lerne Deutsch und Englisch.
- JULIA Hallo. Ich heiße Julia. Wie alt bist du?
- JULIA Nein. Wer ist das?
- JULIA Ich bin 14. Ich gehe in die Klasse 8c.

3. Izberi ustrežno besedo in jo napiši na črto.

_____/4

- A Was ist das?
B Das ist _____ (1) Handy.
A Sind das _____ (2) Fußballschuhe?
B Das sind _____ (3) Fußballschuhe. Das sind
Tennisschuhe.
A Kommen _____ (4) Schuhe aus
Deutschland?
B Nein, aus Spanien.
A Ist das _____ (5) Flasche?
B Nein, das ist doch _____ (6) Flasche. Das ist
_____ (7) Glas.
A Ist das _____ (8) Glas?
B Ja.

- (1) ein • eine • keine
- (2) dein • eine • deine
- (3) kein • keine • einer
- (4) der • die • das
- (5) kein • ein • eine
- (6) kein • ein • keine
- (7) kein • ein • eine
- (8) deine • dein • meine

4. Dopolni z besedami iz okvirja.

_____/4

Pauls Tag

Paul steht um _____ auf. Am _____ geht er in die Schule. _____ hat er Mathe, dann Deutsch. Nach der Schule macht er Hausaufgaben. _____ hört er Musik und _____ spielt er zwei Stunden Fußball. Am _____ isst er eine Pizza. Es _____ Paul geht ins Bett. In der _____ träumt Paul von Pia.

- Zuerst
- Danach
- ist neun Uhr.
- Abend
- Vormittag
- Nacht
- halb sieben
- um fünf Uhr

5. Dopolni z besedami iz okvirja.

_____/4

Ein Ferientag

Das ist Lisa. Sie geht in die 8a. Sie _____ (1) heute frei und _____ (2) Freunde treffen und ins Kino gehen. Zuerst _____ (3) sie Frieda. Die Mädchen fahren zusammen _____ (4) dem Fahrrad zu Jens. Aber _____ (5) Fahrrad ist kaputt, deshalb gehen sie _____ (6) Fuß zum Kino. Die Freund _____ (7) schnell laufen. Der Film _____ (8) bald an. Geschäft! Noch eine Cola?

- (1) hast • hat • habt
- (2) muss • will • willst
- (3) trifft • liest • singt
- (4) ohne • zu • mit
- (5) sein • seine • ihr
- (6) zu • ohne • mit
- (7) wollt • müsst • müssen
- (8) fängt • fährt • hört

6. Označi pravilno ali napačno.

_____/4

Hallo! Ich heiße Mizuko. Ich wohne in Tokio. Das ist in Japan. Ich bin 12 Jahre alt. In der Schule lerne ich Englisch und Deutsch. Deutsch macht Spaß! Ich möchte gerne mehr Deutsch lernen und eine E-Mail-Freundin in Deutschland haben. Meine Hobbys? Ich höre gern Musik und ich möchte auch gern Musik aus Deutschland hören. Und ich spiele Klavier. Bald habe ich ein Konzert und muss viel üben. Und du? Was magst du?
Viele Grüße Mizuko

1. Mizuko mag Deutsch sehr gerne, deshalb sucht sie eine deutsche E-Mail-Freundin.

richtig

falsch

2. Mizuko muss viel üben, deshalb spielt sie nicht gern Klavier.

richtig

falsch

7. Dopolni z besedami iz okvirja.

_____/4

Mein Geburtstag

Ich habe am vierten Juli Geburtstag. Das ist toll! Im _____ ist es warm und man kann viel machen. Am Nachmittag kommen immer meine _____. Dann gibt es Kuchen. Auch meine Tanten und Onkel rufen an und _____. Manchmal singen sie am Telefon ein _____. Natürlich bekomme ich auch _____. Zum Geburtstag möchte ich einen _____ haben. Meine Freundinnen haben Haustiere. Sie sind so _____! Aber meine Eltern wollen keinen Hund. Sie wollen _____ Fische oder einen Vogel. Wie langweilig!

- süß
- Lied
- gratulieren
- Hund
- lieber
- Sommer
- Großeltern
- Geschenke

8. Dopolni z besedami iz okvirja.

_____/4

Karen und ich gehen gern einkaufen und dann ins Café. Wir machen das sehr _____. (1). Manchmal kaufen wir nichts, aber im Café trinke ich immer eine _____ (2) Kakao. Karen mag _____ (3) Kakao. Sie trinkt _____ (4) ein Glas Cola. Heute möchte ich _____ (5) Buch für meine Mutter kaufen. Sie hat Geburtstag. Also gehen wir in den _____ (6). Karin will eine DVD kaufen. Sie sucht _____ (7) Film 'Der Hobbit'. Sie findet die DVD, aber sie kostet 20 €! Das ist _____ (8).

- (1) nie • immer • oft
- (2) Glas • Tasse • Stück
- (3) kein • einen • keinen
- (4) kein • nicht • lieber
- (5) ein • eine • einen
- (6) Kaufhaus • Supermarket
• Buchladen
- (7) das • den • die
- (8) schön • billig • teuer

9. Razvrsti dialog v pravilen vrstni red. Številke napiši v okvirček pred vrstico.

_____/4

- JAN Ja, genau. Und was machst du?
- JAN Wir fahren an die Nordsee.
- JAN Cool. Dann können wir zusammen surfen!
- JAN Wollt ihr eine Fahrradtour an die Nordsee machen?
- FLORIAN Nichts. Ich bleibe zu Hause, aber meine Cousins aus Frankreich kommen.
- FLORIAN Wohin fährst du in den Ferien?
- FLORIAN. Ja, vielleicht. Ich frage meine Cousins und meine Eltern.
- FLORIAN Surfen? Oder was macht ihr da?

10. Dopolni z besedami iz okvirja.

_____/4

Ferien am Bodensee

In den Ferien fahren wir _____ (1) den Bodensee. Dort sind wir jetzt und gehen jeden Tag _____ (2) Eiscafé. Danach gehen wir _____ (3) See surfen. Aber gestern _____ (4) das Wetter schlecht. Wir _____ (5) keinen Spaß. Morgen hat mein Freund Erik Geburtstag. Ich kann nicht zur Party kommen, aber ich rufe _____ (6) morgen an. Was ist das? Meine Eltern rufen _____ (7) und meine Geschwister. Sie haben eine Überraschung für _____ (8). Was kann das sein?

- (1) an • zu • nach
- (2) in den • in die • ins
- (3) zu • zum • zur
- (4) war • waren • hatte
- (5) war • waren • hatten
- (6) dich • er • ihn
- (7) mich • mir • ich
- (8) euch • mir • uns

11. Dopolni pogovor z manjkajočimi črkami, da dobiš ustrezno besedo.

_____/4

ARZT Hallo Marie, was f_____ dir denn?
MARIE Mein Bauch tut w_____ und mir ist s_____.
Ich kann gar nichts essen.
ARZT Aha. Hast du die S_____ schon lange?
MARIE Schon zwei Tage.
ARZT Also, du musst viel Tee t_____ und die T_____ hier nehmen. Dann bist du bald wieder g_____.
MARIE Muss ich im Bett bleiben?
ARZT Ja, aber nur heute. Gute B_____
MARIE Danke schön.

- esund
- chlecht
- esserung
- chmerzen
- abletten
- rinken
- eh
- ehlt

12. Izberi ustrezno rešitev iz okvirja na desni.

_____/4

Mein Bruder Lasse ist _____ (1) als ich. Er kann noch nicht so _____ (2) schwimmen und tanzen wie ich. Aber er ist sehr cool. Er trägt immer eine _____ (3) Sonnenbrille und einen Mantel in Grau. Er trägt den _____ (4) Mantel auch im Sommer. Unsere Mutter will den Mantel manchmal waschen. Lasse will das nicht. Dann ärgert er _____ (5) sehr, weil er ohne Mantel zur Schule gehen muss. Ich ziehe _____ (6) auch gern schick an. Nach _____ (7) Schule ziehe ich immer andere Klamotten an. Kleider, Röcke, keine Hosen. Die trage ich nur in der Schule. Am _____ (8) September habe ich Geburtstag. Ich möchte eine coole Sonnenbrille haben.

- (1) jung • jünger • am jüngsten
- (2) gut • besser • am besten
- (3) schwarz • schwarze • schwarzen
- (4) graue • grauer • grauen
- (5) sich • dich • euch
- (6) sich • mich • sie
- (7) die • der • dem
- (8) fünf • fünfte • fünften

13 PRILOGA 2: NABOR NEMŠKIH ODDAJ

TV program	Oddaja	Zvrst	Čas predvajanja	Primerno za
RTL	Wer wird Millionär?	kviz	pon.—pet., 15.00–16.00, 16.00--17.00	vse gledalce
RTL	Exclusiv: Magazin	magazin	pon.—pet., 18.00--18.30	vse gledalce
RTL	Exclusiv: Starmagazin	magazin	pon.—pet., 18.30--18.45	vse gledalce
RTL	Quiz	kviz	različno	vse gledalce
RTL	Alarm für Cobra 11	nanizanka	četrtek, 20.15	od 12. leta starosti
RTL	Das Supertalent	talenti	sobota, 20.15	vse gledalce
RTL Plus	Hundkatzemaus	hišni ljubljenčki	nedelja 18.05	vse gledalce
RTL Plus	Der Preis ist heiß	kviz	vsak dan, 17.45	vse gledalce
VOX	4 Hochzeiten und eine Traumreise	dokumentarna oddaja	pon.—pet., 16.00	vse gledalce
VOX	Superstars	dokumentarna oddaja	pon.—pet., 20.00	vse gledalce
Super RTL	Tom & Jerry, Trickfilme	risanke	vedno	vse gledalce
ORF 1	Big Bang Theory	nanizanka	pon.—pet., 15.00–16.00	vse gledalce
SAT 1	The Voice Kids	zabavna oddaja za otroke	pon.—pet., 15.00–16.00,	vse gledalce
Sport 1, Eurosport	Sportsendungen	športne oddaje	vedno	vse gledalce

14 PRILOGA 3: ANKETNI VPRAŠALNIK OB KONCU TESTNEGA OBDOBJA

Raziskovalna naloga - anketa po poskusnem obdobju:

Koliko ur tedensko si gledal nemške programe na televiziji?

Si našel kakšno zanimivo oddajo, nadaljevanko, film v nemščini? Napiši naslov:

Ali se je tvoje znanje nemščine izboljšalo?

- DA.
- NE.
- MORDA.

Kaj od spodnjega znaš sedaj bolje kot pred gledanjem nemških programov?

- vsakdanje fraze (Wie geht's? ...),
- besedišče,
- razumevanje hitrega govora,
- drugo _____ .

Katere besede /fraze si si s televizije najbolj zapomnil? Napiši:

Ali boš tudi v prihodnje še gledal nemške programe?
